

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Технології роботи з дитячими молодіжними
організаціями**

Освітня програма Соціальна педагогіка

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “ 27 ” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Технології роботи з дитячими молодіжними організаціями
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	4 / 7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції-12 год. Семінарські заняття-18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/

2.

Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система дитячих і молодіжних громадських організацій та особливості роботи соціального педагога в умовах дитячої та молодіжної організації.

Мета навчальної дисципліни - сформувати готовність майбутніх соціальних педагогів до соціальної роботи з дітьми й молоддю в умовах дитячої та молодіжної організації.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розкриття змісту нормативно-правових документів, що стосуються особливостей діяльності дитячих та молодіжних організацій;
- ознайомитися з історичним розвитком дитячого та молодіжного громадського руху в Україні;
- оволодіння методами й формами соціальної роботи з дітьми та молоддю в громадських організаціях;
- формування емоційно-позитивного відношення здобувачів щодо здійснення соціальної роботи з дітьми й молоддю в громадських організаціях та неформальних об'єднаннях.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи.

Загальні компетентності

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

Спеціальні / фахові

- здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах;
- здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів;
- здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад;
- здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи;
- здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту; - здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм;
- здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

- Вміти:** - здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної (соціально-педагогічної) проблеми;
  - використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів;
  - ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід;
  - демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень;
  - демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Молодіжний і дитячий рух в Україні: витоки і становлення	Мати уявлення про молодіжний і дитячий рух в Україні, ознайомитись з понятійним апаратом, зрозуміти витоки і становлення	Опрацювати відповідні наукові джерела
2.	Громадські дитячі та молодіжні організації як суб'єкт і об'єкт соціально-педагогічної діяльності.	Здатність до аналізу громадських та молодіжних організацій, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості в таких організаціях.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі, творчі та самостійні завдання
3.	Роль та місце громадських організацій в сучасному суспільстві.	Розуміння ролі та місця громадських організацій в сучасному суспільстві.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі, тестові завдання
4.	Дитячі громадські організації як інститут в системі соціального виховання	Проаналізувати дитячі громадські організації як інститут в системі соціального виховання	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі

5.	Нормативно-правові аспекти діяльності громадських організацій.	Розглянути нормативно-правові аспекти діяльності громадських організацій.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі, творчі та самостійні завдання
6.	Види, кількість та особливості діяльності громадських організацій соціальної сфери.	Проаналізувати види, кількість та особливості діяльності громадських організацій соціальної сфери.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі
7.	Особливості розвитку сучасних дитячих організацій	Розглянути особливості розвитку сучасних дитячих організацій	Усне та письмове опитування, самостійна робота, творчі завдання, тестовий контроль, обговорення на семінарі
8	Діяльність соціального педагога в дитячих та молодіжних громадських організаціях.	Розуміння діяльності соціального педагога в дитячих та молодіжних громадських організаціях.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, творчі завдання
9.	Основні напрямки діяльності соціального педагога в дитячих та молодіжних організаціях	Розглянути основні напрямки діяльності соціального педагога в дитячих та молодіжних організаціях	Усне та письмове опитування, творчі завдання, тестовий контроль
10.	Історія розвитку неформальних молодіжних об'єднань.	Проаналізувати історію розвитку неформальних молодіжних об'єднань.	Усне та письмове опитування, творчі та самостійні завдання

11.	Формування національної свідомості молоді в дитячих та молодіжних громадських організаціях.	Розуміння формування національної свідомості молоді в дитячих та молодіжних громадських організаціях.	Усне та письмове опитування, самостійна робота, творчі завдання, тестовий контроль
12.	Професійна підготовка соціального педагога: знання та вміння необхідні для роботи з дитячими та молодіжними організаціями.	Здатність до аналізу професійної підготовки соціального педагога: знання та вміння необхідні для роботи з дитячими та молодіжними організаціями.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, творчі завдання, самостійна робота, індивідуальні завдання
13.	Зарубіжний молодіжний та дитячий рух.	Проаналізувати зарубіжний молодіжний та дитячий рух.	Усне та письмове опитування, творчі завдання, самостійна робота, тестовий контроль
14.	Зміст діяльності громадських організацій у вирішенні соціальних проблем дітей та молоді.	Розуміння змісту діяльності громадських організацій у вирішенні соціальних проблем дітей та молоді.	Усне та письмове опитування, творчі завдання
15.	Теорія самовиховання як фундаментальна основа соціально-педагогічної діяльності сучасних молодіжних об'єднань.	Розглянути та проаналізувати теорію самовиховання як фундаментальна основа соціально-педагогічної діяльності сучасних молодіжних об'єднань	Усне та письмове опитування, творчі завдання, тестовий контроль

--	--	--	--

3. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	8
Семінарське заняття	28
Самостійна робота	10
Індивідуальне заняття	4
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

4. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1		1		1			8
Семінарські заняття		4		4		4		4		4		8						28
Самостійна робота													10					10
Індивідуальні завдання																4		4
Залік/Екзамен																	50	50
Всього за тиждень	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери та інше
Література:	
Нормативні акти	
1. Конвенція ООН про права дитини, 1991р. – К.: АТ "Видавництво "Столиця", 1997. – 32 с.	
2. Конституція України, 1996р. – Ст.ст. 36-37.	
3. Декларація "Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні" (15.12.1992)	
4. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України 1998 р. із змінами і доповненнями 2001 р., 2006 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, N 1, ст.2)	
5. Про освіту : Закон України (23.03.1996)	
6. Про об'єднання громадян: Закон України 1992 р.	
7. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.01 р. // Офіційний вісник України. – 2001. – № 22. – Ст. 94.	
8. Про позашкільну освіту: Закон України (22.06.2000)	
9. Про соціальну роботу з дітьми та молоддю: Закон України. – ВВР,	

2001, № 42, ст.213.

10. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України (05.02.1993).

Основна література

1. Балдинюк О.Д. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: Навчальний посібник / Уклад. О.Д. Балдинюк. – Умань: РВЦ «Софія», 2010. – 192 с.

2. Балдинюк О.Д. Робота соціального педагога з дитячими та молодіжними організаціями: Словник-довідник / Уклад. О.Д. Балдинюк. – К.: Науковий світ, 2007 – 96 с.

3. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: Навч.посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009.- 208 с.

4. Вайнола Р.Х. Технології соціально-педагогічної роботи: Курс лекцій для студентів спеціальності 6.010106 “Соціальна педагогіка” денної та заочної форми навчання. – К.: КМПУ імені Б.Грінченка, 2008. – 152 с.

5. Головенько В. Український молодіжний рух у ХХ столітті: історико-політологічний аналіз основних періодів / В. Головенько. – К. : АЛД, 1997. – 160 с.

6. Гончарові Т. Дитячі громадські організації України – на захисті прав та інтересів дітей // Початкова школа. – 2000. – №8. – С. 11-16.

7. Дитячі громадські об'єднання як стратегічно значущий ресурс держави. Р.Охрімчук// Світ виховання. – №6. – 2006. – С. 9-12.

8. Дитячі громадські організації. – Х.: Вид. гр. «Основа», 2004.-192с. – (Б-ка ж. «Управління школою»; Вип.10 (22)).

9. Дитячі об'єднання України.//Шкільний світ. – №21-23, червень 2004. – 128 с.

10. Завацька Л.М. Технології професійної діяльності соціального педагога. Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2008. – 240 с.

11. Концепція дитячого руху в Україні. Р.Охрімчук, Л.Сніцар, Л.Шелестова, О.Кравченко, А.Зайченко // Шкільний світ. – №48, грудень 2006. – С. 11-17.

12. Корнієвський О. Молодіжний рух та політичні об'єднання в сучасній Україні / О.Корнієвський, В.Якушин. – К. : Київське братство, 1997. – 130 с.

13. Лісовець О.В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: навч. посіб. / О.В.Лісовець. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 256 с.

14. Молодіжний рух України. Довідник. Частина I. – К., 1996.

15. Молодіжний рух в Україні . Довідник. Частина II. – К., 1998.

16. Охрімчук Р.М. Дитячі об'єднання України у вимірах минулого та сучасного : довід.-посіб. / Р.М. Охрімчук, Л.М. Шелестова. О. В. Кравченко ; Ін-т проблем виховання АПН України. Лабораторія дитячих об'єднань. – К. ; Луганськ : Альма-матер, 2006. – 255 с.

17. Соціальна педагогіка: Підручник. 4-е вид., випр. та доп. /За ред. проф. А.Й.Капської. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.

18. Соціальна педагогіка: словник-довідник /За заг. ред. Т.Ф.Алексєнко. - Вінниця: Планер, 2009. – 542 с.

19. Соціальна педагогіка: теорії і технології: Підручник /За ред. І.Д.Зверєвої. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.

20. Соціальна робота з підлітками та молоддю: проблеми, пошуки, перспективи / За заг. ред. Пінчук І.М., Толстоухової С.В. – К.: УД ЦССМ,

2000. Випуск 1. – 276 с.

21. Соціальна робота: технологічний аспект /за ред. проф. А.Й.Капської. – К.: ДЦССМ, 2004. – 364 с.

Список додаткової літератури

1. Головенько В. А. Характерні риси комсомольсько-піонерського періоду українського молодіжного руху / В. А. Головенько // Український соціум. – 2004. – № 3. – С. 34-47.

2. Головенько В. Український молодіжний рух: історія і сьогодення / В.Головенько, О.Корнієвський. – К.: Наукова думка, 1994. – 111 с.

3. Гончарова Т. Дитячі громадські організації України - на захисті прав та інтересів дітей / Т. Гончарова // Початкова школа. – 2000. – № 8. – С. 11-16.

4. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: Метод. матеріали для тренера/ Авт.-упор.: О.В.Безпалько, Т.П.Авельцева, О.М.Петрик, Г.О.Притиск; Під заг. ред. І.Д.Звереві. – К.: Наук. світ, 2004. – 69 с.: іл. – (Б-чка соц. працівника/ соц. педагога).

5. Диба С.Основні тенденції розвитку скаутського руху в сучасному світі// Шлях освіти. – №3. – 2004. – С. 24-28.

6. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навч. посібник для педагогів серед, закл. освіти та позашкільн. закл., викл. і студентів вузів I-II-III-IV рівнів акредитації МО України // Укл. Є.І. Коваленко, А.І. Конончук, І.М. Пінчук, В.М. Солова. - К.: ІЗМН, 1997.-280 с.

7. Музиченко Я. Пласт – в кожному душі: Національна скаутська організація Пласт може стати провідною в молодіжному русі України: [Про діяльн. орг.] / Я.Музиченко // Україна молода. – 2004. – 12 лют. (№ 26). – С. 11.

8. Охрімчук Р. Дитячі об'єднання України: пріоритет пізнавального інтересу у КРОКСі / Р.Охрімчук // Шкільн. світ. – 2004. – Січ. (№ 1). – С. 16-17.

9. Охрімчук Р. Життєвий простір дитячих об'єднань України / Р.Охрімчук // Шкільн. світ. – 2003. – Верес. (№ 34). – С. 7.

10. Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере "КРОКС" / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2003. – № 11. - С. 60-61,

11. Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере Гайдинг / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2004. – № 4. – С. 51-52.

12. Поліщук Ю.Й. Соціально-педагогічна діяльність сучасних громадських молодіжних об'єднань в Україні: Монографія. – Тернопіль: ТНПУ, 2005. – 432 с.

Інтернет-джерела

87-річна історія піонерського руху в Україні цікава, суперечна, повчальна, актуальна... – Режим доступу: <http://www.fdo.org.ua/pioneer.htm>

Дитячі та юнацькі організації України («Пласт», «Сокильський Доріст», «Курінь» та інші.). – Режим доступу: <http://ua.textreferat.com/referat-13098-1.html>

Дитячі та юнацькі громадські організації. – Режим доступу: http://ebk.net.ua/Book/pedagogics/volkova_pedagogika/part2/2607.htm

Дитячі та юнацькі організації. – Режим доступу: http://ped.sumy.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=25:-si&catid=5&Itemid=160

Дитячі та підліткові організації скаутів і піонерів в Україні. – Режим доступу: http://209.85.135.132/search?q=cache:3o34wwdmg_EJ:http://www.history.org.ua/?l=EHU&verbvar=Dytyachi_organizacii_skautiv&abcvar=5&bbvar=10

Солонтей І. Історія виникнення та становлення молодіжного руху в Україні –
[Електронний ресурс] – Режим доступу:
http://www.molod.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=62:2009-07-28-19-57-53&catid=6:2008-12-17-18-09-04&Itemid=2

Розвиток українського шкільництва у період між першою і другою світовими
війнами. Режим доступу:
http://www.ukrreferat.com/lib/pedagog/ist_pedagog/13.htm

Хто є хто у молодіжній політиці України. Сайт. – Режим доступу:
<http://www.whoiswho.org.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Дідух Ірина Ярославівна
Контактна інформація викладача	+380673420106 Ірина Дідух iryna.didukh@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені
--------------------------	---

	<p>Василя Стефаника». Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час занять</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>

Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач

Дідух І.Я.

